

Sygn. akt VI GC 332/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: H. J.

przeciwko: G. P.

o zapłatę

w przedmiocie zarzutów pozwanego co do kwoty 90.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014r. do dnia zapłaty i kosztów procesu

I. uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w zakresie kwoty 90.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014r. do dnia zapłaty i kosztów procesu,

II. umarza postępowanie co do kwoty 90.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014r. do dnia 31 sierpnia 2014r.,

III. zasądza od pozwanego G. P. na rzecz powoda H. J. kwotę 309,86 zł (trzysta dziewięć złotych 86/100),

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.088,55 zł (trzy tysiące osiemdziesiąt osiem złotych 55/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 332/ 14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 listopada 2014r.

Powód H. J. pozwem w dniu 29 sierpnia 2014r. wniósł o zasądzenie od pozwanego G. P. kwoty 156 301,85 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2014 do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, iż strony zawarły umowę w ramach której powód wykonał na zlecenie pozwanego prace montażowo- instalacyjne w ramach zadania pn. Rozbudowa Liceum Ogólnokształcącego w D. o halę sportową wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w zamian za które miał otrzymać od pozwanego świadczenie pieniężne. Zlecone prace montażowo- instalacyjne zostały następnie protokolarnie odebrane przez pozwanego. Dokonując ich odbioru pozwany nie zgłosił żadnych zastrzeżeń ani co do ilości ani co do jakości co potwierdził własnoręcznym podpisem, nie dokonał jednak zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace. Powód wezwał pozwanego do zapłaty należności objętej żądaniem pozwu, do dnia sporządzenia pozwu należności nie zostały uregulowane.

W dniu 2 września 2014r. w sprawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył zarzuty, zaskarżając nakaz ten w części tj. co do kwoty 90 000 zł, wnosząc o oddalenie powództwa w tej części i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwany wskazał, iż z tytułu dochodzonej pozwem należności dokonał następujących wpłat: - 40 000 zł w dniu 6 sierpnia 2014r, - 40 000 zł na 9 września 2014r, - 50 000 zł w dniu 12 września 2014r; stąd do zapłaty z faktury VAT nr (...) pozostawała kwota 66 301,85 zł.

W ustosunkowaniu się do powyższego powód pismem z daty 13 października 2014 r. ograniczył żądanie pozwu o część kwoty należności głównej tj. o kwotę 90 000 zł, podtrzymując żądanie pozwu w zakresie wniosku o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych za uiszczoną przez pozwanego z opóźnieniem część należności głównej tj: - od kwoty 40 000 zł od dnia 31 lipca 2014r. do dnia 9 września 2014r., - od kwoty 50 000 zł od dnia 31 lipca 2014 do dnia 12 września 2014; oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. Powód wskazał, iż częściowa spłata w/w należności nastąpiła po dniu wniesienia pozwu i po upływie terminu wskazanego na fakturze jako terminu zapłaty. Skoro pozwany posiadał wiedzę w zakresie wysokości należności wynikającej z doręczonej mu faktury, terminu jak również sposobu zapłaty tej należności to sugerowanie przez pozwanego, iż nie dał powodu do wytoczenia powództwa w zakresie zgłoszonym pozwem jest bezpodstawne. Stąd należy uznać pozwanego za stronę przegrywającą sprawę w rozumieniu przepisów o kosztach procesu i konsekwencji przyjąć, że zwrot kosztów procesu przysługuje powodowi.

Na rozprawie w dniu 7 listopada 2014 r. został sprecyzowany zakres zarzutów tj. co do kwoty 90 000 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Pozwany wskazał, iż kwestionuje należność główną w wysokości 90 000 zł (wobec zapłaty) oraz odsetki, wskazując, iż początkowy bieg terminu odsetek objętych fakturą nr (...) winien zostać liczony po upływie 30 dni od dnia 1 sierpnia 2014 r. ponieważ w tym dniu wpłynęła do pozwanego faktura. Stąd zgodnie z treścią § 4 ust. 3 umowy termin płatności niniejszej faktury upływał 31 sierpnia 2014 r., w konsekwencji odsetki mogły być liczone dopiero od 1 września 2014r. Również żądanie kosztów procesu, zważywszy na datę wniesienia pozwu 29 sierpnia 2014 roku czyli przed upływem terminu płatności z w/w faktury (31 sierpnia 2014r.) jest bezzasadne.

W ustosunkowaniu się do powyższego na tejże rozprawie pełnomocnik powoda przyznał - termin płatności przedmiotowej faktury na 31 sierpnia 2014r. zgodnie ze stanowiskiem pozwanego, stąd cofnął powództwo w zakresie żądania ustawowych odsetek od kwoty 90 000 zł od dnia 31 lipca 2014r. do dnia 31 sierpnia 2014r. wnosząc o ich zasądzenie: od kwoty :

- 40 000 zł od dnia 1 września 2014r. do dnia 9 września 2014r.

- 50 000 zł od dnia 1 września 2014r. do dnia 12 września 2014r.

Odnosząc się do żądania kosztów postępowania pełnomocnik powoda podtrzymał dotychczasowe stanowisko wskazując, iż żądanie kwoty 90 000 zł było zasadne, kwota ta nie została uiszczona w terminie płatności faktury, a dopiero po tym terminie, już w toku postępowania sądowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 kwietnia 2014r. strony niniejszego sporu to jest H. J. oraz G. P. zawarły umowę na mocy której G. P. zlecił, a H. J. przyjął do wykonania roboty montażowo instalacyjne (§ 1). Strony ustaliły, iż rozliczenie przedmiotu nastąpi na podstawie faktur VAT wystawionych przez wykonawcę, termin płatności - 30 dni od daty przyjęcia faktury przez zamawiający (§ 4 punkt 4).

Dowód: umowa z dnia 10 kwietnia 2014 k. 12 - 15

W dniu 30 czerwca 2014r. strony sporządziły protokół ostatecznego odbioru dokonując ustalenia wartości wykonanych i odebranych robót budowlanych na kwotę 196 301,85 zł brutto.

Dowód: protokół ostatecznego odbioru k- 3

W dniu 30 czerwca 2014 r. H. J. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 196 301,85 zł. W fakturze tej jako termin zapłaty wskazano 30 dni. Faktura została doręczona pozwanemu w dniu 1 sierpnia 2014r. stąd trzydziestodniowy termin płatności wynikający z umowy (§ 4 pkt 4) upływał w dniu **31 sierpnia 2014r.**

Dowód: faktura VAT nr (...) k- 17

Przed upływem terminu płatności w/w faktury powód wystosował do pozwanego dwa wezwania do zapłaty , a to:- w dniu 4 sierpnia 2014r. i w dniu 13.sierpnia 2014r.

Dowód: wezwanie do zapłaty k- 19-21

W dniu 29 sierpnia 2014r. tj. **przed upływem terminu płatności w/w faktury** powód wniósł do sądu pozew o zapłatę kwoty 156 301,85 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.(k-2)

W dniu 2 września 2014 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, który został doręczony pozwanemu w dniu 11września 2014r. (k-24 i 25).

Pozwany na poczet należności wynikającej z faktury Vat nr (...).r. dokonał następujących wpłat :

- w dniu 6 sierpnia 2014r. – 40 000 zł (przed wniesieniem pozwu , należność nieobjęta pozvem),
- w dniu 9 września 2014r. – 40 000 zł (przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu i nakazu),
- w dniu 12 września 2014r. – 50 000 zł (dzień po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu i nakazu).

Dowód: Potwierdzenie k- 34,35.

Pismem z dnia 15 października 2014 r. pozwany dokonał ograniczenia żądania o część kwoty należności głównej tj o kwotę 90 000 zł (43-44)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zarzutami od nakazu zapłaty objęto kwotę należności głównej w wysokości 90 000 zł z ustawowymi odsetkami, przy czym fakt zapłaty tejże kwoty w datach kolejno : 40 000 zł - w dniu 9 września 2014r. i 50 000 zł – w dniu 12 września 2014r. nie był pomiędzy stronami sporny , powód w tym zakresie cofnął pozew pismem z dnia 13 października 2014r. Konsekwencją niniejszego było orzeczenie zawarte w pkt I i II tj. uchylenie nakazu i umorzenie postępowania na zasadzie art. 496 kpc w zw. z art. 355 kpc.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia w zakresie odsetek to również pomiędzy stronami nie był sporny termin płatności należności objętej przedmiotem pozwu (31 sierpnia 2014r.) Konsekwencją niniejszego było cofnięcie pozwu na rozprawie w dniu 7 listopada 2014r. w zakresie ustawowych odsetek od kwoty 90 000zł od dnia 31 lipca 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2014r. Stąd też sąd uchylił nakaz zapłaty również w zakresie odsetek od kwoty 90 000 zł od dnia 31 lipca 2014r. do dnia 31 sierpnia 2014r. (pkt I i II wyroku) na zasadzie art. 496 kpc w zw. z art. 355 kpc

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki w łącznej kwocie 309,86 zł na zasadzie art. 481 kc liczone od kwoty:- 40 000 zł od dnia 1 września 2014r do dnia 8 września 2014 r. - 50 000 zł od dnia 1 września 2014r. do dnia 11 września 2014r.; przyjmując , że w dacie 9 września 2014r. (co do kwoty 40 000 zł) i w dacie 12 września 2014r. (co do kwoty 50 000 zł) roszczenie zostało zaspokojone i pozwany nie pozostawał w opóźnieniu.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania to :

Przedmiotem niniejszej sprawy była należność wynikająca z faktury VAT nr (...)r. która to faktura została przyjęta przez pozwanego w dniu 1 sierpnia 2014 roku, stąd jej termin płatności upływał 31 sierpnia 2014. Od dnia następnego pozwany był w opóźnieniu. Powód domagał się pozwem kwoty 156 301,85 zł, utrzymał się w żądaniu co do kwoty 66 301,85 zł (42,5%). Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 7 marca 2013 roku IV CZP 8 /13 zgodnie z którym w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego na jego żądanie obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art.98 kpc) pozwanego należy uznać wówczas za przegrywającą sprawę.

Dokonując analizy, w świetle powyższego należało stwierdzić , iż : powód wytoczył powództwo o kwotę 156 301,85 zł, utrzymał się ze swoim żądaniem co do kwoty 66 301,85 zł i w tym zakresie sprawę wygrał, cofnął pozew co do kwoty 90 000 złotych, stąd stosownie do w/w zasady i treści art. 203 par. 2 kpc pozwanemu w tym zakresie należne były koszty postępowania. Norma ta bowiem statuuje zasadę zgodnie z którą przy cofnięciu pozwu powód zwraca pozwanemu koszty. W realiach niniejszej sprawy nie było podstaw dla zastosowania wyjątku, o którym mowa w w/w postanowieniu, pozew bowiem został wytoczony w stosunku do niewymagalnej należności , a pozwany część należności (40 000 zł) zapłacił jeszcze przed doręczeniem mu odpisu pozwu , a część (50 000) niezwłocznie -1 dzień) po jego doręczeniu.. W tym kontekście Sąd miał na uwadze pomocniczo (odpowiednio) stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 13 kwietnia 1961r. IV CZ 23/61 który stwierdził, iż pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy jeżeli postępowanie i postawa jego wobec roszczenia strony powodowej oceniana zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. W zakresie 90 000 zł niniejsze ma miejsce.

Podsumowując : W realiach niniejszej sprawy brak było podstaw dla obciążenia pozwanego kosztami postępowania w zakresie żądania co do 90 000 zł ponieważ:

po pierwsze: kwota 90 000 zł w dacie wytoczenia powództwa nie była wymagalna, pozew wniesiono w dniu 29 sierpnia 2014 r. a dopiero w dniu 31 sierpnia 2014r. przedmiotowa należność była płatną,

po drugie: kierowane do pozwanego wezwania do zapłaty w dniu 4 sierpnia 2014 i 13 sierpnia 2014r. dotyczyły należności niewymagalnej, w znacznym stopniu datę tą wyprzedzając, pozwany więc nie miał obowiązku zastosowania się do tych wezwań, nie mogły one tym samym odnieść skutku prawnego, powód bowiem nie miał podstaw prawnych dla żądania od pozwanego zapłaty kwoty przed terminem płatności ustaloną umową,

po trzecie: jak wynika z powyższego powód skierował pozew do sądu nie czekając na upływ terminu płatności i bez skutecznego uprzedniego wezwania pozwanego do zapłaty,

po czwarte : pozwany okoliczność, iż nie dał powodowi podstaw dla wytoczenia powództwa potwierdził poprzez czynności faktyczne tj. zapłatę kwoty 40 000 zł wprawdzie po upływie terminu wymagalności roszczenia, ale przed doręczeniem mu odpisu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu, natomiast kwotę 50 000 zł jeden dzień po doręczeniu mu pozwu, tym samym nieznaczny czasokres pomiędzy złożeniem pozwu, a zapłatą przez pozwanego kwoty 40 000 zł, a następnie 50 000 zł nakazywała przyjąć, iż właściwe, a tym samym skuteczne wezwanie wystosowane do pozwanego po upływie terminie wymagalności roszczenia spowodowałoby zapłatę należności w wysokości 90 000 zł. Ta bowiem w sprawie faktycznie została zapłacona . Pozostała zaś kwota - 66 301,85 zł – nie.

Rozliczenia, biorąc pod uwagę wyżej opisaną przyjętą zasadę, sąd dokonał w następujący sposób:

1. Powód żądał kwoty 156 301,85 zł, z czego uzyskał 66 301,85 zł

2. W zakresie rozliczenia opłaty od pozwu w wysokości 1954 zł, to opłata od żądania co do którego powód się utrzymał się, to jest od kwoty 66 301,85 zł wyniosła 829 zł
3. Stąd też powodowi od pozwanego należną była do zwrotu z tytułu opłaty od pozwu w postępowaniu nakazowym kwota **829 zł**
4. W zakresie rozliczenia opłaty od zarzutów to jest co do kwoty 90 000 zł opłata ta wynosiła 3375 zł ; zarzuty pozwanego okazały się zasadne w całości
5. Stąd też pozwanemu należną była do zwrotu z tytułu opłaty od zarzutów kwota **3375 zł**
6. W zakresie rozliczania kosztów zastępstwa procesowego to powód poniósł ją w wysokości 3617 zł i pozwany w wysokości 3617 zł - łącznie koszty zastępstwa procesowego w niniejszym postępowaniu wyniosły 7234 zł. Powód zważywszy na proporcję w zakresie całości roszczenia (156 301,85 do 66 301,85) wygrał proces wysokości 42,5 %. stąd winien ponieść 57,5 % tych kosztów to jest 4.159,55, pozwany zaś wygrał proces wysokość 57,5 % stąd winien ponieść 42,5 % kosztów to jest 3074,45 zł , ponieważ poniósł w wysokości 3617 zł powód winien mu zwrócić kwotę **542,55 zł** tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
7. Reasumując: powód pozwanemu winien zwrócić kwotę 3375 zł (pkt 5) tytułem opłaty od zarzutów i 542,55 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 6) , natomiast pozwany powodowi winien zwrócić kwotę 829 (pkt 2) zł tytułem opłaty sądowej od pozwu. Stąd : 3375 zł + 542,55 zł – 829 zł - różnica na korzyść pozwanego to kwota 3088,55 zł o czym orzeczono w pkt 4 wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. K.: (...)
3. (...)